

Dokument nr. 8:89

(2005-2006)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen og May-Helen Molvær Grimstad

Forslag fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen og May-Helen Molvær Grimstad om et styrket erstatningsrettslig vern mot helseplager og helseskader som er forårsaket av forbruksvarer

Til Stortinget

BAKGRUNN

Forbruksvarer som mat og kosmetikk kan påføre forbrukerne helseplager og helseskader.

Dersom en forbruksartikkel gir helseskade, skal det i Norge svært mye til før det ytes erstatning utover det direkte økonomiske tapet. Praksis viser for eksempel at dersom man mister alt håret som følge av farging, ytes ikke erstatning for tort og svie. Man får kun dekket utgifter til legehjelp og medisiner. Dessuten kan man kreve tilbake det man har betalt for selve hårfargingsproduktet.

De siste måneders erfaringer med hvilke alvorlige skader som E. coli-bakterie i kjøttprodukter kan medføre, tilsier at det haster med et styrket erstatningsrettslig vern for skader og plager forårsaket av et forbrukerprodukt.

Forbrukere som er påført skader etter å ha spist et kjøttprodukt, har fått kraftig eksem etter å ha brukt en hudkrem, har mistet alt håret etter farging eller som på andre måter er skadet av en forbruksvare, vil ofte ha en berettiget forventning om en "tort og svie"-erstatning, eller en ménerstatning.

For å ha krav på en ménerstatning må man i Norge ha blitt påført en invaliditetsgrad på 15 prosent eller mer. Dette medfører at terskelen for å få slik erstatning her i landet er relativt høy, og at forbrukere svært sjelden vil kvalifisere for dette ved skader på-

ført av et forbrukerprodukt. Til sammenligning vises det til at man i Danmark oppstiller en invaliditetsgrad på 5 prosent som vilkår for ménerstatning.

I den danske skadeerstatningsloven finnes dessuten hjemmel for å kunne gi forbrukere erstatning for tort og svie dersom en forbruksvare har medført skade ved ordinær bruk. Utmåling av erstatning for tort og svie er her basert på antall sykedager. Innføring av en tilsvarende regel i norsk rett vil kunne gi forbrukerne kompensasjon for sterkt ubehag og for plager som det i dag ikke ytes erstatning for. Det bør imidlertid fortsatt være en viss terskel for når erstatningsansvar inntreffer.

Et styrket erstatningsrettslig vern på dette området vil virke skjerpende på produsenter og tilbydere av forbruksvarer. Dette vil igjen medføre økt fokus på utvikling av stadig bedre og sikrere produkter som ikke påfører forbrukerne skader eller ubehag. Videre vil et styrket erstatningsrettslig vern medføre at flere forbrukere melder fra om skader eller ubehag som er påført dem av nevnte produkter. Uheldige virkninger vil da oppdages raskere enn tilfellet er i dag, og skadedependende tiltak kan raskere iverksettes. Et styrket erstatningsrettslig vern vil altså kunne forhindre skader og ubehag påført av forbrukerprodukter.

Ikke minst vil et styrket erstatningsrettslig vern for forbrukere som påføres skader av forbruksvarer, oppleves som rimelig. Det er for eksempel ikke riktig at produsenten av et hårfargingsprodukt som medfører at alt håret faller av, ikke skal holdes ansvarlig for det ubehag og den skade som forbrukeren er påført etter å ha brukt produktet på en ordinær måte.

I Ot.prp. nr. 93 (2004-2005) ble Stortinget orientert om at Justisdepartementet planla å nedsette et erstatningslovutvalg i 2005. Et slikt utvalg er ennå ikke nedsatt.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

I

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om et styrket erstatningsrettslig vern for forbrukere som påføres skader eller plager etter ordinær bruk av en

forbruksvare. Det bes om at Regjeringen i denne forbindelse særskilt vurderer det danske regelverket om erstatning for tort og svie og ménerstatning.

II

Stortinget ber Regjeringen straks nedsette et erstatningslovutvalg. Stortinget ber om at utvalget får en bred sammensetning og at representanter for forbrukerorganisasjonene inkluderes i utvalget.

22. mai 2006